

KARTY PRACY

ĆWICZENIA

dla dzieci z deficytami
rozwojowymi

Workbook
nauczyciela

FORUM

Spis treści

Wstęp	5
Przyczyny deficytów rozwojowych	5
Najczęstsze symptomy	5
Wybrane zasady pracy z dzieckiem	6
Jak wspierać rozwój dziecka?	7
Rozwiązania	8
Karty pracy	9
Lokomotywa	9
Idzie Grześ	14
Okulary	19
Skakanka	24
Słoń Trąbalski	29
Julian Tuwim	37

Wstęp

Deficyty rozwojowe – to inaczej dysfunkcje, parcjalne lub fragmentaryczne zaburzenia rozwoju psychomotorycznego, opóźnienie rozwoju psychomotorycznego, wolniejsze tempo rozwoju określonych funkcji¹. Deficyty mogą mieć różny zakres, dlatego wyróżnia się: parcjalne i fragmentaryczne. Często oba określenia uważa się za synonimy.

Parcjalne zaburzenia rozwoju psychomotorycznego obejmują większy obszar czynności². Przykładem jest opóźnienie rozwoju motoryki małej i dużej lub zaburzenia rozwoju mowy czynnej i biernej. Natomiast fragmentaryczne zaburzenia rozwoju psychomotorycznego obejmują mniejszy obszar czynności. Przykładem jest opóźnienie rozwoju tylko motoryki rąk lub zaburzenia rozwoju mowy czynnej.

Fragmentaryczne lub parcjalne zaburzenia rozwojowe lub zwolnienie tempa rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych zaangażowanych w proces czytania i pisania wynikają z minimalnych strukturalnych zmian centralnego układu nerwowego i są ich konsekwencją³. Traktowane są jako dysfunkcje, które można w różnym stopniu eliminować za pomocą dobranych ćwiczeń korekcyjno-kompensacyjnych, terapii pedagogicznej.

Przyczyny deficytów rozwojowych

W literaturze etiologia fragmentarycznych zaburzeń rozwoju psychoruchowego utrudniających dzieciom uczenie się najczęściej wskazuje przyczyny:

- genetyczne,
- organiczne,
- biologiczne,
- społeczne.

Czynników mogących mieć wpływ na występowanie dysfunkcji można doszukiwać się przede wszystkim w:

- systemie edukacyjnym,
- środowisku rodzinnym,
- środowisku rówieśniczym i kulturowym,
- samym dziecku.

Najczęstsze symptomy

U dziecka z deficytami rozwojowymi mogą wystąpić następujące objawy:

- zaburzenia neurologiczne określane często jako mikrouszkodzenia,
- nietypowy rozwój sfery ruchowej, poznawczej, emocjonalnej oraz mowy,

¹ M. Bogdanowicz, A. Adryjanek, *Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów*, Operon, Gdynia 2004, s. 124.

² Tamże.

³ Tamże.

Lokomotywa (patrz s. 6)

1. Przeczytaj uważnie fragment wiersza Juliana Tuwima. Zastanów się nad tym, co pomieściło się w wagonach doczepionych do lokomotywy. Następnie napisz, co w nich przewożono?

Lokomotywa⁶

Stoi na stacji lokomotywa,
Ciężka, ogromna i pot z niej spływa:
Tłusta oliwa.

Stoi i sapie, dyszy i dmucha,
Żar z rozgrzanego jej brzucha bucha:
Uch – jak gorąco!
Puff – jak gorąco!
Uff – jak gorąco!

Już ledwo sapie, już ledwo zipie,
A jeszcze palacz węgla w nią sypie.

Wagony do niej podoczepiali
Wielkie i ciężkie, z żelaza, stali,
I pełno ludzi w każdym wagonie,

A w jednym krowy, a w drugim konie,
A w trzecim siedzą same grubasy,
Siedzą i jedzą tłuste kiełbasy,
A czwarty wagon pełen bananów,

⁶ Tuwim *dzieciom*, Wydawnictwo Ibis, Poznań 2016, s. 4–5.